

ความเชื่อถือได้ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยในวัยรุ่นไทย

พัฒนสิน อารีอุดมวงศ์^{1*}, ฐาปกรณ์ เรือนใจ², ภูวดล ศรีมาลี³

Received: August 13, 2019

Revised: September 30, 2019

Accepted: November 7, 2019

บทคัดย่อ

การเสพติดโทรศัพท์มือถือสามารถส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ เช่น อาการปวดคอหรือบ่า ตาพร่ามัว หรือภาวะซึมเศร้า แม้ว่าการเสพติดโทรศัพท์มือถือมีผลกระทบต่อสุขภาพในวัยรุ่น แต่แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยยังไม่ถูกนำเสนอเพื่อใช้ในการประเมินวัยรุ่นไทยที่มีการเสพติดโทรศัพท์มือถือ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ คือ เพื่อประเมินความเชื่อถือได้ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยในวัยรุ่นไทย นักศึกษาไทยจำนวน 330 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 289 คน และเพศชายจำนวน 41 คน อายุเฉลี่ย 23.30 ± 1.40 ปี ที่สนใจเข้าร่วมงานวิจัยระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562 ได้กรอกแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย ผลการศึกษา พบว่า ความสอดคล้องภายในโดยรวมของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยแสดงโดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก มีค่าเท่ากับ 0.94 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบักของแต่ละด้านของแบบมาตรวัด ได้แก่ ด้านการรบกวนชีวิตประจำวัน ด้านความคาดหวังในเชิงบวก ด้านการปลื้มตัว ด้านความสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นต่อโลกเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการใช้งานมากเกินไป และด้านความอดทน มีค่าเป็น 0.94, 0.73, 0.89, 0.84, 0.83, 0.76 และ 0.75 ตามลำดับ ดังนั้น แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยมีความเชื่อถือได้อยู่ในระดับดีสำหรับการประเมินการเสพติดโทรศัพท์มือถือของวัยรุ่นไทย

คำสำคัญ: การเสพติดโทรศัพท์มือถือ, ความเชื่อถือได้, วัยรุ่น

¹สาขาวิชากายภาพบำบัด สำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เชียงราย

²สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เชียงราย

³สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เชียงราย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Reliability of a Thai version of smartphone addiction scale in Thai adolescents

Pattanasin Areeudomwong^{1*}, Thapakorn Ruanjai², Poowadol Srimalee³

Abstract

Prolonged usage of a smartphone becoming smartphone addiction could affect several body systems such as neck or shoulder pain, blurred vision or depression. Although, smartphone addiction affects health of the adolescents, a Thai version of smartphone addiction scale is not presented for applying to assess Thai adolescents with smartphone addiction behavior. The objective of this study was to investigate reliability of a Thai version of smartphone addiction scale in Thai adolescents. Three-hundred and thirty Thai university students (females = 289, males = 41) with average aged 23.30 ± 1.40 years who were interested in research participation between March to June 2019 completed a form of a Thai version of smartphone addiction scale. The results of this study found that the overall internal consistency of a Thai version of smartphone addiction scale representing by a Cronbach's alpha coefficient was 0.94 and the Cronbach's alpha coefficients of its each domain including daily-life disturbance, positive anticipation, withdrawal, cyberspace-oriented relationship, overuse and tolerance were 0.94, 0.73, 0.89, 0.84, 0.83, 0.76 and 0.75, respectively. Therefore, a Thai version of smartphone addiction scale has good reliability for the investigation of smartphone addiction in Thai adolescents.

Keywords: Smartphone addiction, Reliability, Adolescents

¹Department of Physical Therapy, School of Integrative Medicine, Mae Fah Luang University, Chiang Rai

²Department of Public Health, School of Health Science, Mae Fah Luang University, Chiang Rai

³Department of English, School of Liberal Arts, Mae Fah Luang University, Chiang Rai

*Corresponding author: (e-mail: pattanasin.are@mfu.ac.th)

บทนำ

ในปัจจุบันโทรศัพท์มือถือกลายเป็นอุปกรณ์สำคัญและจำเป็นแก่มนุษย์เป็นอย่างมาก โดยมนุษย์ใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การดูคลิปวิดีโอ การพิมพ์สื่อสาร และการเล่นเกม เป็นต้น⁽¹⁾ จากการสำรวจในปี ค.ศ. 2018 ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีประชากรที่ใช้โทรศัพท์มือถือมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีจำนวนมากถึง 27.14 ล้านคน⁽²⁾ และมีระยะเวลาในการใช้โทรศัพท์มือถือโดยเฉลี่ยวันละ 4.10 ถึง 5.40 ชั่วโมง⁽³⁾ แม้ว่าโทรศัพท์มือถือจะเป็นอุปกรณ์ที่มีคุณประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์ แต่การใช้งานโทรศัพท์มือถือที่มากเกินไปหรือที่เรียกว่า การเสพติดโทรศัพท์มือถือ กำลังเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสำคัญ เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านร่างกาย เช่น อาการปวดที่บริเวณคอหรือบ่า หรือตาพร่ามัว และทางด้านจิตใจและสังคม เช่น ภาวะซึมเศร้าหรือการปลีกตัวออกจากสังคม เป็นต้น⁽⁴⁻⁵⁾

การเสพติดโทรศัพท์มือถือเป็นพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับการติดเกมส์ หรือการติดสารเสพติดเนื่องจากทำให้เกิดการเบี่ยงเบนความสนใจจากงานหรือกิจกรรมในชีวิตประจำวันไปสู่โทรศัพท์มือถือ⁽⁴⁻⁵⁾ ปัญหาจากการใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone problematic use, SPU) อาจเกิดจากโทรศัพท์มือถือได้มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตซึ่งสามารถนำพาให้ผู้ใช้ไปสู่แอปพลิเคชันต่างๆ ได้อย่างง่ายดายและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ การศึกษาที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นว่า หากผู้คนใช้โทรศัพท์มือถือมากเกินไปจะทำให้เกิดการพึ่งพิงโทรศัพท์มือถือและเสพติดโทรศัพท์มือถือได้ในที่สุด⁽⁶⁻⁷⁾

ในปี ค.ศ. 2013 Kwon และคณะ⁽⁴⁾ ได้คิดค้นแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือ (Smartphone addiction scale, SAS) ขึ้น ซึ่งมีจำนวนข้อคำถาม 33 ข้อ เพื่อเป็นการคัดกรองประเมินตนเองว่ามีการเสพติดโทรศัพท์มือถือหรือไม่ โดยในข้อคำถามสามารถจัดรวมเป็นด้านต่างๆ ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการรบกวนชีวิตประจำวัน ด้านความคาดหวังในเชิงบวก ด้านการปลีกตัว ด้านความสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นต่อโลกเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการใช้งานมากเกินไป และด้านความอดทน ซึ่งต้นฉบับ

ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือเป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ Kwon และคณะ⁽⁴⁾ ยังได้รายงานว่ามีค่าความเชื่อถือได้อยู่ในระดับดี (ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค, Cronbach's alpha = 0.967) และมีค่าความตรงที่ตีเช่นกัน ในปัจจุบัน มีหลายการศึกษาสนใจนำแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือไปแปลเป็นภาษาต่างๆ เช่น ภาษาตุรกี⁽⁸⁾ และภาษามาลาเลย์⁽⁹⁾ ทั้งนี้ แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือของภาษาตุรกี (Cronbach's alpha = 0.947)⁽⁸⁾ และภาษามาลาเลย์ (Cronbach's alpha = 0.94)⁽⁹⁾ มีความเชื่อถือได้ที่อยู่ในระดับดีในวัยรุ่น

จากวรรณกรรมที่ผ่านมา พบว่า ยังขาดหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการแปลและการศึกษาค่าความเชื่อถือได้ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือเป็นภาษาไทย ดังนั้น การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเชื่อถือได้ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยในวัยรุ่นไทย เพื่อใช้ในการเป็นแบบประเมินตนเองให้แก่วัยรุ่นไทยได้ตระหนักว่าตนเองมีภาวะเสพติดโทรศัพท์มือถือหรือไม่ ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้โทรศัพท์มือถือหรือลดผลกระทบของการเสพติดโทรศัพท์มือถือต่อไป

วัสดุและวิธีการ

1. รูปแบบการศึกษาและอาสาสมัคร

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional study) ซึ่งดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562 โดยอาสาสมัครที่เข้าร่วมการศึกษานี้เป็นนักศึกษาสัญชาติไทยชั้นปีที่ 1 ถึง 4 ของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในชีวิตประจำวัน การศึกษานี้ได้ประมาณการจำนวนอาสาสมัคร ซึ่งเกิดจากการคำนวณจำนวนอาสาสมัคร 10 คนต่อ 1 ข้อคำถามของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือซึ่งมีทั้งหมด 33 ข้อ⁽¹⁰⁾ ดังนั้น จำนวนอาสาสมัครที่เพียงพอสำหรับการศึกษานี้อยู่ที่ 330 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 289 คน และเพศชายจำนวน 41 คน อายุเฉลี่ย 23.30 ± 1.40 ปี อาสาสมัครทุกคนต้องลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการศึกษาดำเนินการ

สมัครใจ ซึ่งการศึกษานี้ได้ถูกรับรองโดยคณะกรรมการ
จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
(REH-62139)

2. ขั้นตอนการแปลและการนำแบบมาตรวัดการเสพติด โทรศัพท์มือถือเป็นภาษาไทยไปใช้

การแปลแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือ
จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้รับความยินยอมจาก
Kwon และคณะ⁽⁴⁾ ซึ่งเป็นผู้คิดค้นแบบมาตรวัดดังกล่าว
แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย
ได้ถูกดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ Beaton และคณะ⁽¹¹⁾
ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: การแปลแบบมาตรวัดการเสพติด
โทรศัพท์มือถือจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ซึ่งดำเนินการ
แปลโดยนักกายภาพบำบัดจำนวน 2 คน ที่มีประสบการณ์
ด้านการแปลแบบสอบถามเป็นระยะเวลา 5 ปี มีความรู้
ความเข้าใจทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย และมีความคิด
เห็นที่เป็นอิสระต่อกัน โดยความเห็นหรือการแปลที่
ไม่สอดคล้องกันจะถูกนำมาพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็น
เอกฉันท์ในแต่ละข้อคำถามเพื่อให้ได้แบบมาตรวัดการ
เสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย

ขั้นตอนที่ 2: การแปลกลับแบบมาตรวัดการเสพติด
โทรศัพท์มือถือจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษดำเนินการ
โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยจำนวน
2 คน ที่มีความคิดเห็นที่เป็นอิสระต่อกัน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ
ทั้ง 2 คนต้องลงความเห็นเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นเอกฉันท์
ในแต่ละข้อคำถามที่ทำการแปลกลับในกรณีที่ความเห็น
หรือการแปลที่ไม่สอดคล้องกัน

ขั้นตอนที่ 3: แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือ
ของต้นฉบับที่เป็นภาษาอังกฤษ ฉบับแปลจากภาษาไทย
เป็นภาษาอังกฤษ และฉบับภาษาไทย (เอกสารใน
ภาคผนวกที่ 1) ได้นำมาพิจารณาว่ามีความแตกต่างกัน
ในด้านความหมายและความเข้าใจในเนื้อหาหรือไม่ รวมถึง
พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบมาตรวัดการเสพติด
โทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย โดยคณะกรรมการทั้งหมด
5 คน ได้แก่ นักกายภาพบำบัด จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญ
ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย จำนวน 2 คน และแพทย์

จำนวน 1 คน ความแตกต่างด้านความหมายและความ
เข้าใจในเนื้อหาได้ถูกปรับในแบบมาตรวัดการเสพติด
โทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยเพื่อให้ตรงกับต้นฉบับ
มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 4: แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือ
ฉบับภาษาไทยที่ได้รับการปรับปรุงในขั้นตอนที่ 3
ได้นำไปทดลองใช้ในวัยรุ่นไทยที่กำลังศึกษาในระดับ
ปริญญาตรีของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน
10 คน ซึ่งเป็นผู้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารและไม่ได้เป็น
หนึ่งในกลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ เพื่อประเมินถึงความ
เข้าใจของเนื้อหาข้อคำถาม และรวบรวมข้อเสนอแนะ
ที่เกี่ยวข้อง และในขั้นตอนสุดท้ายนี้ แบบมาตรวัดการเสพติด
โทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยที่ผ่านการทดลองใช้
และได้รับการปรับปรุงจากข้อเสนอแนะแล้วจะถูกนำมา
พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยกรรมการทั้ง 5 คน ที่มีส่วนร่วม
ในขั้นตอนที่ 3 เพื่อพิจารณาแบบมาตรวัดการเสพติด
โทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยฉบับสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้กับ
กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้

หลังจากที่อาสาสมัครจำนวน 330 คนได้ลงนาม
ในใบยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย และได้รับการอธิบายถึง
วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย และการปกป้องความลับ
ข้อมูลการตอบแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือ
ฉบับภาษาไทยจากผู้วิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งเอกสาร
อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ
ระยะเวลาในการใช้โทรศัพท์มือถือในแต่ละวัน และเหตุผล
ในการใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น และแบบมาตรวัดการเสพติด
โทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยจำนวน 33 ข้อ ให้แก่อาสา
สมัครแต่ละคนผ่านทาง QR code ของงานวิจัย โดยข้อมูล
ทั้งหมดถูกเก็บรวบรวมไว้ใน Google drive ของงานวิจัย
โดยใช้รหัสอาสาสมัครแทนชื่อสกุลของอาสาสมัคร นอกจากนี้
ระหว่างที่อาสาสมัครทำการตอบแบบมาตรวัดการเสพติด
โทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย ผู้วิจัยทำการจับเวลาในการ
ตอบของอาสาสมัครไว้ด้วย

3. แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย

แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือ (Smart-
phone Addiction Scale, SAS) มีข้อคำถามให้เลือกตอบ
6 อันดับในแต่ละข้อคำถาม แบบมาตรวัดดังกล่าวประกอบด้วย
ข้อคำถามจำนวน 33 ข้อ ข้อคำถามมีสเกลตั้งแต่

เลข 1 ถึงเลข 6 โดยที่เลข 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึงเลข 6 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งค่าของตัวเลข หมายถึงความถี่ของอาการที่เกิดขึ้นจากการใช้โทรศัพท์มือถือ ในแบบมาตรวัดนี้สามารถแบ่งเป็นกลุ่มหัวข้อด้านต่างๆ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการรบกวนชีวิตประจำวัน ประกอบด้วยคำถามข้อที่ 1-5 และข้อที่ 33 ด้านความคาดหวังในเชิงบวก ประกอบด้วยคำถามข้อที่ 6-9 ด้านการปลื้มใจ ประกอบด้วยคำถามข้อที่ 9 และข้อที่ 15-18 ด้านความสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นต่อโลกเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วยคำถามข้อที่ 19-24 และข้อที่ 26 ด้านการใช้งานมากเกินไป ประกอบด้วยคำถามข้อที่ 25 และข้อที่ 27-32 และด้านความอดทน ประกอบด้วยคำถามข้อที่ 10-14 คะแนนรวมจากข้อคำตอบมีตั้งแต่ 48 จนถึง 288 คะแนน ซึ่งคะแนนรวมที่มากจะแสดงถึงระดับของผลกระทบในทางลบของการใช้โทรศัพท์มือถือที่มากขึ้น แม้ว่าในปัจจุบันยังไม่มีค่าจุดตัด (cut-off point) ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือ แต่ Kwon และคณะ⁽⁴⁾ ได้รายงานไว้ว่า แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือของต้นฉบับมีค่าความเชื่อถือที่ยอมรับได้ซึ่งอยู่ที่ 0.967 (Cronbach's alpha = 0.967)

4. การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 20.0 สถิติเชิงพรรณนาแสดงถึงข้อมูลพื้นฐานของอาสาสมัครในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับอายุ และค่าร้อยละสำหรับข้อมูลอื่นๆ เช่น เพศ ระยะเวลาในการใช้โทรศัพท์มือถือในแต่ละวัน และเหตุผลในการใช้โทรศัพท์มือถือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha) ใช้ในการประเมินถึงความสอดคล้องภายใน (internal consistency) โดยแสดงถึงความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย ค่าความสอดคล้องภายในบ่งบอกว่าข้อคำถามทั้งหมดของแบบมาตรวัดมีการประเมินการเสพติดโทรศัพท์มือถือที่อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ ซึ่งเป็นการทดสอบทางสถิติที่มีความสำคัญในการออกแบบหรือการแปลแบบสอบถาม⁽¹²⁾ การศึกษานี้พบว่าการกระจายตัวของข้อมูลเป็นปกติ (normal distribution) ซึ่งทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ Kolmogorov-Smirnov

ผลการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานของอาสาสมัครปรากฏในตารางที่ 1 อาสาสมัครทั้งหมดที่เข้าร่วมงานวิจัยมีจำนวน 330 คน มีอายุเฉลี่ย 23.30 ± 1.40 ปี มีเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 87.60 มีอาสาสมัครร้อยละ 42.40 ที่ใช้โทรศัพท์มือถือในแต่ละวันอยู่ในช่วง 4-6 ชั่วโมง และมีอาสาสมัครร้อยละ 76.80 ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อสนทนาผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ อาสาสมัครใช้เวลาในการตอบแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยจำนวน 33 ข้อ เป็นระยะเวลา 11.35 ± 1.22 นาที

จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า ค่าความสอดคล้องภายในโดยรวมทั้งฉบับของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยมีค่า Cronbach's alpha เท่ากับ 0.940 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีและยอมรับได้ และค่าของ Cronbach's alpha if item deleted ในแต่ละข้อคำถาม พบว่า โดยส่วนใหญ่การตัดข้อคำถามแต่ละข้อออกไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า Cronbach's alpha ที่ชัดเจน (ตารางที่ 2) เมื่อพิจารณาค่า Cronbach's alpha ในแต่ละด้านของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยที่มีทั้งหมด 6 ด้าน พบว่า ด้านการรบกวนชีวิตประจำวัน ด้านความคาดหวังในเชิงบวก ด้านการปลื้มใจ ด้านความสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นต่อโลกเทคโนโลยี สารสนเทศ ด้านการใช้งานมากเกินไป และด้านความอดทน มีค่า Cronbach's alpha เท่ากับ 0.94, 0.73, 0.89, 0.84, 0.83, 0.76 และ 0.75 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับดีและยอมรับได้

สรุปและวิจารณ์ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแรกซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเชื่อถือได้ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยในวัยรุ่นไทย พบว่า แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยมีค่าความสอดคล้องภายในโดยรวมซึ่งอยู่ในระดับดีและยอมรับได้ นอกจากนี้ ค่าความสอดคล้องภายในของทั้ง 6 ด้านของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยอยู่ในระดับดีและยอมรับได้เช่นกัน แบบสอบถามนี้ใช้เวลาใน

การตอบเพียง 11 นาทีในการประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะการเสพติดโทรศัพท์มือถือ

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha) ที่สะท้อนถึงความสอดคล้องภายในโดยรวมของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย มีค่าเท่ากับ 0.940 ซึ่งมากกว่า 0.70 ที่เป็นระดับที่ยอมรับ

ได้ในทางสถิติ⁽¹³⁾ ผลการศึกษานี้มีค่าที่ใกล้เคียงกับแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือของต้นฉบับ (Cronbach's alpha = 0.967) ซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อถือได้ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินการเสพติดโทรศัพท์มือถือเช่นเดียวกับต้นฉบับ⁽⁴⁾

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของอาสาสมัคร (จำนวน 330 คน)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\pm$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวน (ร้อยละ)
อายุ (ปี)	23.3 $\pm$ 1.40	
เพศหญิง		289 (87.60)
ระยะเวลาในการใช้โทรศัพท์มือถือในแต่ละวัน		
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง		2 (0.60)
1-3 ชั่วโมง		39 (11.80)
4-6 ชั่วโมง		140 (42.40)
7-9 ชั่วโมง		84 (25.50)
มากกว่า 9 ชั่วโมง		65 (19.70)
เหตุผลหลักในการใช้โทรศัพท์มือถือ		
การสื่อสารพูดคุยทางโทรศัพท์		17 (5.20)
การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหาข้อมูล		39 (11.80)
การสนทนาผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น		250 (75.80)
ทวิตเตอร์หรือเฟสบุ๊ก		
เล่นเกม		24 (7.20)

ตารางที่ 2 ค่า Correlated item-total correlation และ Cronbach's alpha if item deleted ของแบบมาตรวัด
การเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย

ข้อคำถาม	Correlated item-total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
ข้อที่ 1	0.338	0.940
ข้อที่ 2	0.416	0.940
ข้อที่ 3	0.391	0.940
ข้อที่ 4	0.346	0.940
ข้อที่ 5	0.492	0.939
ข้อที่ 6	0.570	0.938
ข้อที่ 7	0.547	0.938
ข้อที่ 8	0.582	0.938
ข้อที่ 9	0.409	0.939
ข้อที่ 10	0.684	0.937
ข้อที่ 11	0.659	0.937
ข้อที่ 12	0.639	0.937
ข้อที่ 13	0.665	0.937
ข้อที่ 14	0.655	0.937
ข้อที่ 15	0.685	0.937
ข้อที่ 16	0.578	0.938
ข้อที่ 17	0.663	0.937
ข้อที่ 18	0.669	0.937
ข้อที่ 19	0.475	0.939
ข้อที่ 20	0.642	0.937
ข้อที่ 21	0.674	0.937
ข้อที่ 22	0.589	0.938
ข้อที่ 23	0.600	0.938
ข้อที่ 24	0.612	0.938
ข้อที่ 25	0.515	0.939
ข้อที่ 26	0.453	0.939
ข้อที่ 27	0.573	0.938
ข้อที่ 28	0.373	0.940
ข้อที่ 29	0.570	0.938
ข้อที่ 30	0.652	0.937
ข้อที่ 31	0.594	0.938
ข้อที่ 32	0.387	0.940
ข้อที่ 33	0.610	0.938

อีกทั้งแสดงให้เห็นว่า แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยมีค่าที่ดีและยอมรับได้เช่นเดียวกับแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือที่ถูกแปลเป็นภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาตุรกี⁽⁸⁾ (Cronbach's alpha = 0.947) และภาษามาลายา⁽⁹⁾ (Cronbach's alpha = 0.94) ทั้งนี้ ทั้ง 6 ด้านของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยยังคงมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบักที่อยู่ในระดับดีและสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา⁽⁹⁾ ซึ่งผลที่สอดคล้องกันระหว่างการศึกษาที่ผ่านมาและการศึกษาในครั้งนี้ อาจเป็นผลมาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นที่เหมือนกัน ซึ่งอาจมีนิสัยหรือความต้องการที่คล้ายคลึงกัน โดยผลของการศึกษานี้ อาจจะไปประยุกต์ใช้ไม่ได้หากแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยได้ถูกนำไปใช้กับประชากรในวัยอื่นๆ เช่น วัยทำงานหรือวัยผู้สูงอายุ

การจุดเด่นของการศึกษานี้ คือ การศึกษานี้ถูกออกแบบการศึกษาตามข้อเสนอแนะของ Beaton และคณะ⁽¹¹⁾ ที่ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในระดับสากลของขั้นตอนการแปลแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือเป็นภาษาไทย ในขั้นตอนการแปลแบบมาตรวัดนี้ ได้มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาการแปลแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย ได้แก่ นักกายภาพบำบัดที่มีประสบการณ์ในการแปลแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษและภาษาไทย และแพทย์ผู้พิจารณาเนื้อหาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อทางคลินิกและจิตใจของผู้ตอบแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย นอกจากนี้ การศึกษานี้ได้นำแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยไปทดลองใช้ในวัยรุ่นไทยซึ่งเป็นผู้ที่ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารและไม่ได้เป็นหนึ่งในกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาเพื่อประเมินถึงความเข้าใจของเนื้อหาข้อคำถาม และรวบรวมข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปรับปรุงแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยฉบับสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้อาจจะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาเกิดความเข้าใจในเนื้อหาข้อคำถามและสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้องและเป็นจริง

ข้อจำกัดของการศึกษาในครั้งนี้ คือ อาสาสมัครเป็นนักศึกษาที่มาจากสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งอาจมีพฤติกรรมในการใช้โทรศัพท์มือถือที่แตกต่างจากวัยรุ่นกลุ่มอื่นๆ เช่น วัยรุ่นที่ไม่ได้รับการศึกษา หรือวัยรุ่นที่ศึกษาในสายการเรียนอื่น อีกทั้ง อาสาสมัครที่เข้าร่วมงานวิจัยนี้มีจำนวนเพศหญิงค่อนข้างมาก การศึกษาในอนาคตควรจัดให้มีสัดส่วนของอาสาสมัครเพศชายที่ใกล้เคียงกับเพศหญิง นอกจากนี้ การศึกษานี้ไม่ได้ศึกษาถึงค่าความแม่นยำ (Validity) ค่าเชื่อถือได้ในการทดสอบซ้ำ (Test-retest reliability) และค่าจุดตัด (Cut-off point score) ของแบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทย ดังนั้น การศึกษาในอนาคตควรพิจารณาถึงประเด็นดังกล่าว

ผลการศึกษานี้สรุปได้ว่า แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือฉบับภาษาไทยมีความเชื่อถือได้ในระดับดีและสามารถใช้ในการประเมินการเสพติดโทรศัพท์มือถือในวัยรุ่นไทย ข้อมูลจากการศึกษานี้ อาจจะใช้ประกอบการเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความตระหนักต่อการใช้โทรศัพท์มือถือของวัยรุ่น และอาจจะเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและดูแลสุขภาพในการวางแผนมาตรการเพื่อป้องกันหรือลดการเสพติดโทรศัพท์มือถือต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และขอขอบคุณอาสาสมัครทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. Areeudomwong P, Oapdunsalam K, Havicha Y, Tantai S, Buttagat V. Effects of Shoulder Taping on Discomfort and Electromyographic Responses of the Neck While Texting on a Touchscreen Smartphone. Saf Health Work 2018; 9(3): 319-25.

2. Statista. Number of smartphone users in Thailand from 2013 to 2022 [internet]. 2019 [cited 2019 Jun 16]. Available from: <https://www.statista.com/statistics/467191/forecast-of-smartphone-users-in-thailand/>
3. Park J, Kim J, Kim J, Kim K, Kim N, Choi I, et al. The effects of heavy smartphone use on the cervical angle, pain threshold of neck muscles and depression. *Ad Sci Technol Lett* 2015; 91(3): 12-7.
4. Kwon M, Lee JY, Won WY, Park JW, Min JA, Hahn C, Gu X, Choi JH, Kim DJ. Development and validation of a smartphone addiction scale (SAS). *PloS One*. 2013; 8(2): e56936.
5. Billieux J, Maurage P, Lopez-Fernandez O, Kuss DJ, Griffiths MD. Can disordered mobile phone use be considered a behavioral addiction? An update on current evidence and a comprehensive model for future research. *Curr Addict Rep* 2015; 2(2): 156-62.
6. Chae SW, Lee KC. An empirical analysis of the effect of smartphone use on addiction: Usage and gratification approach. *Inf Int Interdiscip J* 2011; 14(9): 3113-26.
7. Km W, Park BW, Lee KC. Measuring smartphone dependence: A first step with emphasis on factor analytic evidence . *Inf Int Interdiscip J* 2011;14(9):3031-47.
8. Demirci K, Orhan H, Demirdas A, Akpinar A, Sert H. Validity and reliability of the Turkish Version of the Smartphone Addiction Scale in a younger population. *Klinik Psikofarmakol Bulteni Clin Psychopharmacol* 2014; 24(3): 226-34.
9. Ching SM, Yee A, Ramachandran V, Lim SM, Sulaiman WA, Foo YL, kee Hoo F. Validation of a Malay version of the Smartphone Addiction Scale among medical students in Malaysia. *PloS One*. 2015; 10(10): e0139337.
10. Hair JF, Anderson RE, Tatham RL, Black WC. *Multivariate date analysis with readings*. Englewood Cliff, NJ: Prentce. 1995.
11. Beaton DE, Bombardier C, Guillemin F, Ferraz MB. Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine*. 2000; 25(24): 3186-91.
12. Tavakol M, Dennick R. Making sense of Cronbach's alpha. *Int J Med Educ*. 2011; 2: 53-55.
13. Taber KS. The use of Cronbach's alpha when developing and reporting research instruments in science education. *Res Sci Educ*. 2018; 48(6): 1273-96

ภาคผนวกที่ 1 แบบมาตรวัดการเสพติดโทรศัพท์มือถือ ฉบับภาษาไทย

รายการ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ค่อนข้างไม่ เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. สิ่งงานที่ถูวางแผนไว้แล้วเนื่องจากการใช้โทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
2. ไม่ค่อยมีสมาธิในห้องเรียน ในขณะที่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือในขณะที่ทำงานเนื่องจากการใช้โทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
3. มีประสบการณ์ของการวิ่งเรียนศีรษะหรือตาพร่ามัวเนื่องจากการใช้โทรศัพท์มือถือมากเกินไป	1	2	3	4	5	6
4. รู้สึกปวดข้อมือหรือที่ด้านหลังของคอในขณะที่ใช้โทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
5. รู้สึกเหนื่อยและขาดการนอนหลับที่เพียงพอเนื่องจากการใช้โทรศัพท์มือถือมากเกินไป	1	2	3	4	5	6
6. รู้สึกสงบหรือสบายในขณะที่ใช้โทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
7. รู้สึกตื่นระยหรือตื่นเต้นในขณะที่ใช้โทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
8. รู้สึกมั่นใจในขณะที่ใช้โทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
9. สามารถจัดความเครียดได้ด้วยโทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
10. ไม่มีสิ่งใดที่ทำแล้วสนุกไปกว่าการใช้โทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
11. ชีวิตของฉันจะว่างเปล่าถ้าปราศจากโทรศัพท์มือถือของฉัน	1	2	3	4	5	6
12. รู้สึกเป็นอิสระในขณะที่ใช้โทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
13. การใช้โทรศัพท์มือถือเป็นสิ่งที่ทำแล้วสนุกมากที่สุด	1	2	3	4	5	6
14. จะอยู่ไม่ได้หากไม่มีโทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
15. รู้สึกทอนไม่ได้และไม่สบายใจเมื่อฉันไม่ได้ถือโทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
16. มีโทรศัพท์มือถือของฉวยอยู่ภายในใจ แม้ว่าฉันจะไม่ได้ใช้มัน	1	2	3	4	5	6
17. ฉันไม่เคยยอมแพ้ในการใช้โทรศัพท์มือถือ แม้ว่าในชีวิตประจำวันของฉันจะได้รับผลกระทบจากมันเป็นอย่างมาก	1	2	3	4	5	6
18. หงุดหงิดเมื่อมีอะไรมาทวนในขณะที่ใช้โทรศัพท์มือถือของฉัน	1	2	3	4	5	6
19. นำโทรศัพท์มือถือไปห้องน้ำด้วย แม้ว่าฉันจะรีบไปที่นั่นก็ตาม	1	2	3	4	5	6
20. รู้สึกติดกับการพบกับผู้คนมากมายผ่านทางการใช้โทรศัพท์มือถือ	1	2	3	4	5	6
21. รู้สึกว่าความสัมพันธ์ของฉันกับโทรศัพท์มือถือคือใจของฉันมีความสนทนามากกว่าความสัมพันธ์ของฉันกับเพื่อนๆในชีวิตจริงของฉัน	1	2	3	4	5	6
22. การไม่สามารถใช้โทรศัพท์มือถือของฉันจะเป็นความเจ็บปวดเท่ากับการสูญเสียเพื่อน	1	2	3	4	5	6
23. รู้สึกว่าโทรศัพท์มือถือคือใจของฉันเข้าใจฉันมากกว่าเพื่อนในชีวิตจริงของฉัน	1	2	3	4	5	6
24. ตรวจสอบโทรศัพท์มือถือของฉันอยู่เสมอเพื่อที่จะได้ไม่พลาดการสนทนากับคนอื่น ๆ บนทวิตเตอร์หรือเฟซบุ๊ก	1	2	3	4	5	6
25. ตรวจสอบ เอสเอ็นเอส (การบริการเครือข่ายสังคม) เช่น ทวิตเตอร์หรือเฟซบุ๊ก ทันทีหลังจากตื่นนอน	1	2	3	4	5	6
26. พึงพอใจในการสนทนาผ่านโทรศัพท์มือถือของฉันกับของอีกฝ่ายเพื่อนัดเพื่อนในชีวิตจริงของฉันหรือกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวของฉันออกไปเที่ยว	1	2	3	4	5	6
27. พึงพอใจในการค้นหาจากการสอบถามคนอื่น ๆ โดยโทรศัพท์มือถือของฉัน	1	2	3	4	5	6
28. แบตเตอรี่ที่ถูกชาร์จจนเต็มแล้วจะอยู่ได้ไม่เกิน 1 วัน	1	2	3	4	5	6
29. การใช้โทรศัพท์มือถือของฉันนานกว่าที่ฉันตั้งใจไว้	1	2	3	4	5	6
30. รู้สึกถูกระตุ้นให้ใช้โทรศัพท์มือถือของฉันอย่างหนักอีกครั้งหลังจากฉันหยุดใช้มัน	1	2	3	4	5	6
31. มีช่วงเวลาที่ยายามแล้วพยายามเล่าในการลดเวลาของการใช้โทรศัพท์มือถือของฉันแต่กลับล้มเหลวทุกครั้ง	1	2	3	4	5	6
32. คิดอยู่ตลอดเวลาว่าฉันควรลดเวลาในการใช้โทรศัพท์มือถือของฉันให้สั้นลง	1	2	3	4	5	6
33. ผู้คนที่อยู่รอบๆตัวฉันบอกฉันว่าฉันใช้โทรศัพท์มือถือของฉันมากเกินไป	1	2	3	4	5	6